

O bolesti trochu jinak

Bolest je součástí našeho života. Pokud ji máme, ztrácíme často kontrolu, když v našem životě zcela chybí, hrozí nám prázdnota. Bolest nás často učí vnímat smysl a hodnotu věcí, vztahů, ale také nás samotných. Bolest nemá jen rozměr fyzický, může být psychická, sociální, spirituální a velmi často zvláště bolest chronická má všechny uvedené rozměry. Jako lékaři se často zaměřujeme především na bolest fyzickou. Než jsem před 9 lety poprvé vstoupil do hospice, právě fyzická bolest, často řešená ibuprofenem či tramalem nebo pethidinem, představovala můj svět s bolestí. Vidět svět nemoci pouze z pohledu léků není těžké, dokonce se to dá i dobře naučit.

Přímý kontakt s životní bilancí tváří v tvář umírání mně ukázal, že bolest fyzická je jen jednou ze součástí (a často ne hlavní) tzv. totální, celkové bolesti. Té bolesti, o které píše Cicely Saundersová, lékařka, zakladatelka moderního hospicového hnutí. Té bolesti, jejíž „bolestivost“ naši nemocní mnohdy neumí vyjádřit slovy, popsat srozumitelně, na kterou většinou nestačí diagnostické škály. Té bolesti, které se nejvíce bojíme, protože máme často dojem, že ji neumíme „léčit“. Žijeme ve stabilní, poměrně bohaté zemi, ale možná právě proto si často neuvědomujeme, přes lesk řady materiálních hodnot, jak velmi důležité je zakotvení člověka v rodině, sociálním prostředí, jak významné je pro každého z nás najít v životě smysl našeho konání. Péče nabízená nevyčísitelně nemocným s bolestí nemůže být vedena pouze analgetiky. Často k jejímu řešení nestačí ani ambulantní kontroly. Je provázána s ostatními symptomy onemocnění, ale i obecnou schopností nemocného a jeho blízkých najít si svoji cestu „žít s nemocí“.

Český stát a společnost stále hledají svoji cestu k přijetí života s nemocí do každodenních rolí, povinností či hodnot. V etické, morální, legislativní i medicínsko-ošetrovatelské rovině. Hospice či sdružení odborníků – například Česká společnost paliativní medicíny – budou jistě i nadále pokračovat v osvětové činnosti a především každodenní práci u lůžka nemocného či při vzdělávacích aktivitách šířit základní myšlenku smyslu této péče a práce, smyslu pro náš každodenní život. Ne nadarmo se totiž okřídleně říká, že „umírající učí nás ostatní, co je v životě skutečně důležité“.

Mé zamyšlení má vést k jedinému – pokud myslíme vážně své odhodlání „bojovat proti bolestem nevyčísitelně nemocných“, je základní podmínkou otevřená nabídka komplexní paliativní péče. Léčba bolesti se v paliativní péči stává součástí působení, které si za cíl klade být nemocným partnerem. Naslouchat a respektovat jejich potřeby, pomáhat „nejen bolesti léčit, ale také zvládat“. V oblasti farmakologie k tomu máme skvělé možnosti. To, co nám dosud často chybí, je schopnost použít jako jeden z hlavních nástrojů péče nás samotné – coby opěrnou síť, nezbytnou „k přijetí přítomnosti nevyčísitelně choroby“ v našem životě. Schopnost převzít zodpovědnost a být nevyčísitelně nemocnému partnerem a oporou není možností, ale povinností a výsadou.

MUDr. Ladislav Kabelka, Ph.D.

Paliativní medicína a léčba bolesti

Ročník 4, 2011, číslo 3, vychádza 3-krát ročne

Vychádza v spolupráci s:

- Slovenskou spoločnosťou pre štúdium a liečbu bolesti (www.pain.sk)
- Českou spoločnosťou paliatívnej medicíny (www.paliativnimedicina.cz).

Redakčná rada:

prof. MUDr. Katarína Adamicová, PhD.,
doc. MUDr. Peter Beržinec, CSc.,
doc. PhDr. Mgr. Patricia Dobříková, PhD.,
MUDr. Stanislav Fabuš,
MUDr. Darina Hasarová,
MUDr. Hedviga Jakubíková, PhD.
MUDr. Mária Jasenková,
MUDr. Ladislav Kabelka, Ph.D.,
MUDr. Peter Križan, CSc.,
MUDr. Kristína Križanová,
MUDr. Marta Kulichová, CSc.,
doc. MUDr. Igor Martuliak, PhD.,
Mgr. Jiří Prokop, Ph.D.,
MUDr. Olga Sadovská,
MUDr. Ondřej Sláma, Ph.D.,
Kjell Erik Strömskag, MD, PhD.
prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc.

Odborní editori:

MUDr. Kristína Križanová
MUDr. Marta Kulichová, CSc.

Editorka rubriky Zo zahraničnej tlače:

MUDr. Hedviga Jakubíková, PhD.

Vydavateľ:

SOLEN, s.r.o.

SOLEN
MEDICAL EDUCATION

Adresa redakcie:

SOLEN, s.r.o., Lovinského 16, 811 04 Bratislava, www.solen.sk
tel.: 02/5465 1381, fax: 02/5465 1384, redakcia@solen.sk

Redaktorka:

Ing. Jana Repiská,
02/5413 1381, 0911 900 599, repiska@solen.sk

Grafická úprava a sadzba:

Ján Kopčok, kopcok@solen.sk

Obchodné oddelenie:

Renata Kajjanovičová, 02/54 65 06 47, kajjanovicova@solen.sk

Predplatné na rok 2012:

Cena predplatného za 3 čísla na rok 2012 je 9 €. Časopis si môžete objednať na www.solen.sk, e-mailom: predplatne@solen.sk, faxom: 02/5465 1384

Všetky publikované články prechádzajú recenziou.

Registrácia MK SR pod číslom EV3582/09

ISSN 1337-6896

Časopis je indexovaný v Bibliographia Medica Slovaca (BMS).

Citácie sú spracované v CiBaMed.

Citačný index: Paliat. med. liec. boles.

Vydavateľstvo SOLEN, s.r.o., SR má na základe zakúpenej licencie výhradné právo na preberanie a publikáciu článkov z časopisov vydavateľstva SOLEN, s.r.o., ČR.

Akákoľvek časť obsahu alebo článku nesmie byť kopírovaná alebo inak rozmnožovaná s cieľom ďalšieho šírenia akýmkoľvek spôsobom a v akejkoľvek forme bez písomného súhlasu vydavateľstva SOLEN, s.r.o., ako vlastníka autorských práv.

Vydavateľ nenesie zodpovednosť za údaje a názory autorov jednotlivých článkov či inzerátov.

Časopis Paliativní medicína a léčba bolesti vychádza v spolupráci so Slovenskou spoločnosťou pre štúdium a liečbu bolesti (www.pain.sk) a s Českou spoločnosťou paliatívnej medicíny (www.paliativnimedicina.cz).